

GEÇMİŞ PEYGAMBERLERDEN BİRİNİN KISSASI

Muhyiddin İbn Arabi (k.s) hz.lerinin Fütühat-ı Mekkiye isimli eserinde şöyle bir olaydan bahsedilir:

Kendisine peygamberlik görevi verilmeden önce, Allah Teâlâ'nın vahyine mazhar olmuş peygamberlerden birisi Cenâb-ı Hak'ın kullarına yüklediği teklifler ve onlarla imtihanın (kişinin başına gelen sıkıntı ve musibetler, v.b ..) hikmetini çözemedi . Halbuki Cenâb-ı Hak o peygambere ve bütün kullarına bu tekliflerdeki esrarı tefekkür etmeyi emretmişti. Halvethanesine çekildi, tefekküre daldı ve Rab Teâlâ'ya sırrıyla, lisaniyla, bütün varlığıyla şöyle yakardı: “ Ey Rabbim ! Beni sormadan yarattın . Biliyorum ki, benimle danışmadan da beni öldüreceksin . Bana birtakım şeyleri yapmamı emrettin, bazı şeyleri yapmamı da yasakladın. Halbuki bu konularda beni muhayyer bırakmadın. Beni hayırlı şeylerden alıkoyan hevâ- hevesi (nefsani arzuları) bende yarattın. Saptırıcı şeytanı da bana musallat ettin ve benliğime şehvetler yerleştirdin. Gözlerimin önüne de süslü bir dünya koydun. Sonra da beni korkutuyorsun, men ediyorsun , şiddetli azablarla beni tehdid ediyorsun ve buyuruyorsun ki :

“ **Emrolunduğun gibi dosdoğru ol** ” (Hüd suresi, âyet 112). Sakın hevâ-ı hevesine uyma, seni benim yolumdan saptırır. Şeytandan da kaç, sen aldatmasın. Dünyaya da aldanma, şehvetlerinden de uzak dur. Arzu ve emellerin seni helâke sürüklemesin. Geçimini helâlinden kazan, eğer helâlinden kazanmazsan mes'ulsün. Dünyadan nasibini unutmadığın gibi , âhireti de unutma. Allah Teâlâ sana nasıl ihsanda bulundu ise, sen de ihsanda bulun. Yeryüzünde fesad çıkarma, bozgunculuk yapma. Âhiretten yüz çevirme ki, dünya ve âhirette zarar etmeyesin. Apaçık hüsrân işte o zaman olur (Hacc suresi, âyet 11) “ .

“ Yâ Rabb ! Birbirine zıd çekici kuvvetlerin, karşı olan hallerin arasında kaldım . Neyi nasıl yapacağımı bilmiyorum . İşlerimde şaşkınlığa düştüm. Kendime bir çıkış yolu da bulamadım. Rabbim imdadıma yetiş. Elimden tut ve kurtuluş yoluna çıkar. Yoksa helâk olacağım !” diye niyazda bulununca Allah-u zül celâl hz.leri şöyle vahyetti:

“ Ey kulum ! Sana olan emirlerim , bana yardımın dokunsun diye değildir. Yine yasaklarım da bana zararın dokunacağı için değildir. Bilakis, sana emrettiğim şeyler hepsi senin faydan içindir (1). Bunları sana emretmemin sebebi senin bir Rabbin olduğunu bilmen ; seni yaratan, yaşatan, rızıklandıran , seni koruyup gözetken , (öldükten sonra) tekrar diriltecek olan, sana dost ve yardımcı bir ilâh'ının , kendisine ibâdet edilen bir mabud'unun olduğunu anlayıp bilmen içindir. Ve yine emrettiğim her konuda benim yardımına, tevbelerini kabul etmeme, hidâyet etmeme (doğru yolu göstermeme), işlerini kolaylaştırmama, lütuf ve ihsanlarım muhtaç olduğunu ; ve yine yasakladığım hususlarda da benim (günahlardan) korumama ve görüp gözetimime muhtaç olduğunu idrak etmen içindir.

Şunu da iyi bil ki, dünyevi olsun uhrevi(âhiret ile ilgili) olsun, bütün hallerinde ve gece-gündüz her zaman, her an bana muhtaçsın (2) . Senin büyük, küçük, gizli ve açık hiçbir işin bana gizli kalmaz (3) . Bana muhtaç olduğun aşikâr olsun diye , bunu anlayasın diye emrettim. Bensiz yapamazsın .. İşte bunu böyle bil de, benden yüz çevirme. **Başka şeyler seni benden meşgul etmesin. Beni unutma, benden başkasıyla meşgul olma. Belki her vakit benim zikrimde ol, beni an** (4) .

Bütün işlerinde hep ihtiyaçlarını benden iste (5). Yapacağın işlerde bana hitap et.

Tenha'da, yalnızken bana yakar, bana dua et, beni müşahade et, beni tefekkür et . Bütün mahlukâtımdan (yarattıklarımın) kopup, bana yönel (6) . Onlarla değil, benimle beraber ol. Bana bağlan, bana ibâdet et, başkasına değil.

Bil ki nerede olursan ol ben seninle birlikteyim, sen beni görmeden de ben seni görürüm (7).

Kulum : Bunları böyle düşünüp inanırsan, söylediklerimin hakikatı ve doğruluğu sence apaçık olursa, her şeyi arkana atar ve yalnızca bana yönelirsin. İşte o zaman, seni kendime yaklaştırır ve vâsil ederim (ulaştırırım) (8) . Katımda mevkiini yüceltirim. Ve benim dostlarımdan, seçkinlerimden ve Cennetimin ehlinden biri olursun. Meleklerimle beraber,

şerefli ve faziletli bir halde, sevinç ve ferah içinde, her türlü nimet ve lezzeti tadarak ve her korkudan emin bir şekilde, ebedi olarak civarımda yaşarsın (9) .

Kulum: Sakın bana karşı kötü zanda bulunma. İkrâm ve cömertliğimden başka bir şey hatırına gelmesin. Sana olan nimetlerimi ve ihsanımın ezeli oluşunu, sendeki maddi- manevi nimetlerimin güzelliğini düşün (10) . Sen kayda değer bir şey değilken, seni uzuvları yerli yerinde mükemmel bir şekilde yarattım (11) . Sana latif bir iştîme duygusu, keskin görme özelliği, hissedici duyular, temiz bir kalp, süratli bir kavrayış gücü, saf bir zihin, ince bir fikir, fasih bir lisan, selim bir akıl, tastamam bir bünye, güzel bir sûret, sıhhatli uzuvlar, mükemmel âletler ve itaat edici âzâlar bahşettim. Sonra da konuşma ve söz söylemeyi ilham ettim .. (12) (.. devam ediyor .. ; Kaynak : İbn Arabî, Fütûhât-ı Mekkiye'den Öğütler Pınarı, Altınoluk, shf 353)

Fütûhât-ı Mekkiye kitabında anlatılan bu olaydan anlaşılacağı üzere bir insan ne kadar akıllı, bilgili ve hikmet sahibi olursa olsun , o kişinin yaratılış sırrını sadece akıl, fikir ve düşünce ile çözmesi mümkün değildir. Bir insanın niçin yaratıldığını, yâni hayatın gayesinin ne olduğunu anlaması için yardıma, bir yol göstericiye ihtiyacı vardır. Ona bu yolu gösterecek olan da – onu yaratan- Allah-u zül celâl ve tekaddes Hz.leridir. İşte bundan dolayı Allah-u Teâlâ insanlara **peygamberler** ve onlarla birlikte de **kitaplar** göndermiştir. Cenâbı Hak insanları hiçbir zaman başıboş bırakmamıştır. İlk insan olan Hz. Âdem aleyhisselâm aynı zamanda ilk peygamberdir. Kendisine, ilâhî emirleri ihtiva eden 10 sayfa verilmişti ..

DİPNOTLAR

1.Muhammed (S.av) suresinde şöyle buyrulur :

“ Allah Ganidir (hiç bir şeyinize muhtaç değildir). Sizler ise , muhtaçsınız “

(Muhammed s.a suresi, ayet 38)

Gani: Hiçbir şeye ihtiyacı olmayan demektir. Allah-u Teâlâ'nın bizlerin yaptığı ibadetlere ihtiyacı yoktur ve bunların O'na bir faydası da yoktur, çünkü O Ganiyy'ül alel âlemiyn'dir (Âlemlerden Ganidir). İbadetlerin faydası biz kullaradır. Nitekim, başka bir kudsi hadiste Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır : **“ Ben mahlûkâtı, onlardan bir şey kazanmak için değil, onların benden kazanmaları için yarattım ”**. (Ruhul Beyan 14/ 546).

İbadetler, biz kulların Allah-u Teâlâ'ya mânen yakınlık kazanmamız için birer vesiledir.

İbadet edilmeden Hak Teâlâ'ya yakınlık kazanılamaz.

2. İhlas suresinde ise Allah-u zü'l celâl hazretlerinin **Samed** olduğu beyan buyurulmaktadır:

“ De ki : O Allah birdir. Allah, Sameddir ..” (İhlas suresi, 1-2)

Samed: Bir başkasına veya bir şeye muhtaç olmayan; aksine herşey O'na muhtaç olan, demektir.

Bu ayetlerde beyan buyurulduğu gibi, hiç bir şeye muhtaç olmamak, aksine herşeyin O'na muhtaç olması Allah Teâlâ'nın Selbi Sıfatlarından olan “ Kıyâm bi- nefsihi “sıfatının özelliğidir.

Kıyam bi- nefsihi : Varlığı kendinden olmak, var olmak için bir başka varlığa ihtiyaç duymamak , demektir. Yâni, Allah Teâlâ Hz.leri zâtıyla kâimdir. Varlığı zâtının gereği olup başkasından değildir. Var olmak için bir yaratıcıya, bir yere, bir zaman, bir sebebe muhtaç değildir. Başkasına muhtaç olmak (kıyam bi- gayrihi), Allah hakkında düşünülemez.

3. **“ Ne yerde, ne de gökte zerre kadar bir şey Rabbinden gizli kalır .. “**

(Yûnus suresi, ayet 61'den)

Yaratıcı olanın bazı şeyleri bilmemesi düşünülemez:

“ Hiç yaratan bilmez mi ? Çünkü O Latifdir, Habirdir “ (Mülk suresi, ayet 14)

Latîf: Herşeyin tüm inceliklerini ve sırlarını bilen,

Habir: Herşeyden haberdâr olan, demektir

4. **“ Nerede olursanız olun, O sizinle beraberdir .. “** (Hadid suresi, ayet 4'den)

5. Hazret-i İbrahim aleyhisselâm'ın duasıdır :

“ .. Rabbimiz, sana tevekkül ettik, sana yöneldik , dönüş te sanadır “

(Mümtehine suresi, ayet 4)

6. “ Allah’a firâr ediniz (kaçınız) ..” (Zâriyat suresi, ayet 50’den)

Firâr’ın mânası Allah Teâlâ’yı her şeye tercih etmektir.

7. “ Biz ona (insana) şah damarından daha yakınız “ (Kaf suresi, ayet 16’dan)

8. “ .. O kendisine yöneleni hidayete erdirir .” Ra’d suresi, 27.inci ayet’ten

9. “ Oraya (Cennete) selametle girin ! Bu, ebedilik günüdür. Orada kendileri için ne isterlerse vardır ; katımızda daha fazlası da vardır “ (Kaf suresi 34 ve 35inci ayetler)

10. “ O size istediğiniz her şeyden verdi. Allah’ın nimetini sayacak olsanız, sayamazsınız” (İbrahim suresi, ayet 34)

11 . “ İnsanın üzerinden, henüz kendisinin anılmaya değer bir şey olmadığı uzun bir süre geçmedi mi ? “ (İnsan suresi, ayet 1)

12. “ İnsanı yarattı, ona beyânı öğretti “

(Rahman suresi 3. ve 4. üncü ayetler)